

Aloitteiden käsittelyohje

122/00.01.01/2020

Khall 05.05.2020 § 163

(Lisätietoja: Vs. hallintojohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 040 572 4460)

Aloiteoikeus

Asukkaalla on kuntalain mukaan oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteet voivat koskea vaikkapa kunnan palvelujen parantamista. Kuntalaisaloite on virallinen ja säädelty menettely, jossa ehdotukset valmistellaan ja käsitellään perusteellisemmin kuin epäviralliset palautteet tai kannanotot.

Aloite voi olla vapaamuotoinen, kun siitä käy ilmi selkeästi, mitä aloitteella esitetään tai mihin halutaan vaikuttaa sekä riittävästi taustatietoja asiaa koskien. Aloitteessa voi esittää toimintaehdotuksia ja keskeisimpiä perusteluja esitykselle. Aloitteen tekijän on kerrottava yhteystietonsa, vähintään nimi- ja osoitetiedot.

Aloitteen voi lähettää sähköpostitse Kittilän kunnan kirjaamoon kirjaamo@kittila.fi tai tuoda /lähettää paperisena Kittilän kunnan kirjaamoon kirjaamo, käyntiosoite Valtatie 15. Aloitteen voi tehdä myös kuntalaisaloite.fi-palvelussa sähköisesti. Kuntalaisaloite.fi-palvelusta löytyvät ohjeet sähköisen aloitteen tekemiseen: www.kuntalaisaloite.fi. Myös kuntalaisaloite.fi-palvelu toimittaa aloitteet kunnan kirjaamoon.

Aloitteen tekemistä ei ole sidottu ikään. Myös alle 18-vuotiaat tai ulkomaan kansalaiset voivat tehdä kuntalaisaloitteen. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan palvelua koskevassa asiassa. Epäkohdista tai kehittämisideoista voi keskustella asiasta vastaavan virkamiehen kanssa. Tätä kautta pienet, mutta tärkeät asiat etenevät usein ilman virallista aloitetta. Pieni katutyö, ilmoitustaulu, ulkoroskis tai vastaava aiheuttaa harmia tai asiaan halutaan korjausta, kannattaa rohkeasti olla yhteydessä asiasta vastaavaan viranhaltijaan asian korjaamiseksi.

Kittilän kunnan kirjaamo ottaa vastaan ja kirjaa aloitteesi kunnan päätöksentekojärjestelmään. Aloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet saatetaan kuntalaiselle tiedoksi. Mikäli aloite edellyttää muodollista kuten esimerkiksi lautakunnan päätöstä, aloite ohjautuu valmisteltavaksi lautakunnan valmistelijalle ja edelleen päätettäväksi lautakuntaan. Aloitteet on valmisteltava kunnanhallituksen käsiteltäväksi

neljän kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Talousarviomäärärahoja edellyttävät aloitteet käsitellään lautakunnissa vuotuisen talousarviokäsittelyn yhteydessä omana pykälänään ja yhdistelmä lautakuntakäsittelyistä tuodaan edelleen kunnanhallitukseen ja valtuustoon hyväksyttäväksi. Oletuksena on, että aloitteet voidaan tällöin katsoa loppuun käsitellyiksi, oli kannanotto tarvittavaan määrärahaan myönteinen tai kielteinen. Myös talousarvioaloitteet on käsiteltävä ensimmäisen kerran neljän kuukauden määräajan kuluessa, jolloin voidaan todeta niiden jatkokäsittelyn tapahtuvan talousarvion valmistelussa.

Kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto päättää samalla mitkä aloitteista on loppuun käsitelty. Mikäli asiasta annettu selvitys on riittävä, aloite katsotaan loppuun käsitellyksi, vaikka siinä esitetty hanke ei olisi toteutunut.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava valtuuston käsiteltäväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta

Suomen Kuntaliiton uuden viestintäsuosituksen mukaan yksityisten aloitteentekijöiden nimiä ei tule julkaista internetissä ilman heidän suostumustaan. Kunnan jäsenten aloitteiden luettelo on muokattu suosituksen mukaiseksi.

Aloitteiden käsittelyprosessi Kittilän kunnassa nykyisellään

Valtuustoaloitteiden käsittely nykyisellään

Valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita eli ns.valtuustoaloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Niistä on säädetty Kittilän kunnan hallintosäännössä.

Kunnan on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annettava valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista asioista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto päättää samalla, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Selvitys aloitteiden valmistelutilanteesta viedään kerran vuodessa valtuustoon (kunkin vuoden huhtikuun valtuustoon kooste edellisen vuodenloppuun mennessä tehdyistä aloitteista).

Talousarviovaikutteiset käsitellään marraskuussa budjettivalmistelun yhteydessä Valtuustoaloitteet kirjataan kirjaamossa ja tuodaan seuraavan kunnanhallituksen kautta toimialoille valmisteluun. Oleellista on määritellä kuka on vastuuvirkamies. Osa aloitteista valmistellaan

poikkihallinnollisesti. Kritiikkiä on esitetty siitä, että aloitteita valmistellaan liian hitaasti, sillä kuntalaisten tulisi saada pikaisemmin tietoa omista asioistaan. Aloitteisiin vastataan osittain liian kevyesti, vastaavasti nipussa vieminen saattaa aiheuttaa ylityöllistämistä toimialoilla.

Ehdotus toimintamalliksi

Valtuustoryhmillä ja valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen. Valtuutettu luovuttaa allekirjoitetun aloitteen kunnanvaltuuston kokouksessa. Valtuusto lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteluun. Aloite annetaan puheenjohtajalle, se merkitään pöytäkirjaan ja lähetetään kunnanhallitukselle valmisteltavaksi. Kukin valtuustoaloite otetaan käsittelyyn mahdollisimman pikaisesti valtuustokokouksen jälkeen kunnanhallituksen kokouksessa. Siinä määritellään vastuuvalmisteliija ja toimiala, joka sitä valmistelee. Vastaavasti käydään mahdollinen lähetekeskustelu asiasta.

Toimiala / vastuuvalmisteliija valmistelee asian kolmen (3) kuukauden kuluessa sen vireille tulosta siihen toimitukseen mihin se kuuluu. Vastaus hyväksytään tai lähetetään takaisin valmisteluun toimialalle. Käsittelyn jälkeen toimitetaan ote toimituksen pöytäkirjasta aloitteen tekijälle. Vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annetaan valtuustolle luettelo vain niistä valtuustoaloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt

Kuntalaisaloitteiden käsittely nykyisellään

Kuntalaisaloitteet tulevat Kittilän kunnan kirjaamoon, siellä ne diarioidaan asianmukaisesti ja toimitetaan hallintojohtajan kautta? toimialoille valmisteltavaksi. Asianomainen toimiala valmistelee vastauksen ja asian käsittelee se toimitus, jonka toimivaltaan asia kuuluu. Ohjeellinen valmistelu-aika on tällä hetkellä maksimissaan 4 kk. Aloitteen tekijälle on vastattava kuukauden kuluessa saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittely-aika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

Ehdotus toimintamalliksi

Kuntalaisaloite tai sellaiseksi tulkittava kirjelmä saapuu postitse tai sähköpostitse kirjaamoon. Kirjaamo lähettää sen hallintojohtajan kautta toimialoille toimitettavaksi / valmisteltavaksi. Aloitteen vastaus valmistellaan mahdollisimman pian. Vastaus lähetetään toimituksen

käsittelyyn. Toimielin käsittelee sen kokouksessaan. Vastaus lähetetään tiedoksi myös kunnanvaltuustolle. Talousarviovaikutteiset aloitteet viedään tiedoksi myös talousarviokäsittelyn yhteydessä. Vastauksesta tulee käydä ilmi mihin toimenpiteisiin kunta on ryhtynyt aloitteen johdosta. Toimielimen päätöksestä lähetetään vastaus aloitteen tekijälle joko kirjeitse tai sähköpostitse. Ohjeellinen valmistelu-aika on jatkossa kolme (3) kk.

Kuntalaisaloite.fi

Kittilän kunta on liittynyt oikeusministeriön ylläpitämään maksuttomaan Kuntalaisaloite.fi-verkkopalveluun. Aloitepalvelussa kuntalainen voi tehdä kuntalaisaloitteita sekä seurata muiden tekemiä aloitteita. Käyttöaste tähän saakka on ollut kohtuullisen pieni. Oikeusministeriön tuottamassa palvelussa voi tehdä kuntalaisaloitteita, kerätä tekemäänsä aloitteeseen osallistujia, seurata muiden palvelussa tekemiä aloitteita sekä osallistua omaan kuntaan palvelun kautta tehtyihin aloitteisiin.

Kuntalaisaloitepalvelu tarjoaa alustan aloitteen tekemiselle, sekä vastaa aloitteen tekemiseen ja lähettämiseen vaadittavista muodollisista tehtävistä. Ministeriö moderoi eli esitarkastaa aloitteet ennen niiden julkaisemista. Kittilän kunta saa palvelussa tehdyt aloitteet kirjaamonsa sähköpostiin.

Kunnan internet-sivuilla on lisätietoja aloitteen tekemisestä ja kerrottu, miten aloitteen käsittely kaupungin päätöksenteossa etenee. Kuntalaisaloitteen voi edelleen lähettää myös suoraan kirjaamoon sähköpostilla kirjaamo@kittila.fi tai paperisena osoitteeseen Kittilän kunta, Valtatie 15. Lisätietoja antaa hallintojohtaja.

Ehdotus uudeksi toimintamalliksi

Jatketaan nykyisellä edellä kuvatulla tavalla.

Aloitteiden raportointi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle

Hallintoyksikkö ylläpitää luetteloa vuoden aikana tehdyistä aloitteista. Vuoden aikana tehdyt kuntalaisaloitteet /valtuustoaloitteet aloitteet tuodaan raporttina kaksi kertaa vuodessa sekä kunnanhallitukselle että valtuustolle. Sama luettelo lähetetään neljännesvuosittain kunnan johtoryhmälle ja toimialoille arvioitavaksi. Kaksi kertaa vuodessa tuodaan luettelo edellisen puolen vuoden aloitteista sekä hallitukseen että valtuustoon tätä kautta käy ilmi vastatut ja vastaamatta jääneet aloitteet.

Kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus hyväksyy

1) valtuustoaloitteiden käsittelytavan esityslistatekstissä kuvatulla tavalla

2) hyväksyy kuntalaisaloitteiden käsittelytavan sekä kuntalaisaloite.fi palvelun käytön esityslistatekstissä kuvatulla tavalla

3) hyväksyy periaatteen, jolla aloitteet raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle puolivuositain.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.
